

**Årsrapportering til IEH
for 2011
Stormberg AS**

Til lesere av rapporten

Bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser som er medlem av IEH har gjennom sitt medlemskap forpliktet seg til målrettet å jobbe for å forbedre arbeids- og miljøforhold i sine verdikjeder. De har også forpliktet seg til årlig å rapportere om sitt arbeid; en rapport som er offentlig tilgjengelig.

Til grunn for IEH-medlemmenes arbeid ligger IEHs etiske retningslinjer for innkjøp. Disse inneholder krav i forhold til arbeidstakers rettigheter, miljø, samt marginaliserte befolkningsgrupper. IEHs etiske retningslinjer for innkjøp baserer seg på internasjonalt anerkjente konvensjoner fra ILO og FN, og sammenfaller sterkt med lokal arbeidsmiljølovgivning i flertallet av de enkelte produsentlandene.

Arbeidet med å forbedre arbeids- og miljøforhold i verdikjeden er en gradvis prosess som innebærer å forankre og systematisere arbeidet, kartlegge arbeids- og miljøforhold hos produsenter og bidra til forbedringer. Rapporteringsmalen gjenspeiler dette. Spørsmålene er organisert i henhold til IEHs 7 implementeringsprinsipper/trinn (se modell ovenfor).

IEHs medlemmer blir bedt om å rapportere om forbedringstiltak hos produsenter som følge av avdekket dårlig praksis/brudd på de etiske kravene i de etiske retningslinjene. Slik dårlig praksis/brudd må ses i lys av at lave standarder på arbeidsforhold og miljøhåndtering er hyppig forekommende i mange utviklingsland. Dette henger igjen sammen med generell fattigdom og svak implementering av lokal arbeidsmiljølovgivning. Ved avdekkede brudd er IEH-medlemmets rolle å samarbeide med produsentene om forbedringstiltak slik at de etiske retningslinjene for innkjøp etterleves.

Denne rapporteringsmalen er første gang introdusert for IEHs medlemmer ved rapportering for 2007. Medlemmenes innmeldingstidspunkt i IEH påvirker hvor langt de har kommet i sitt arbeid med etisk handel og hva de kan rapportere om. Besvarelse av spørsmål som krever systematisk datainnhenting, avhenger av at IEH-medlemmets arbeid er godt etablert.

Noen nøkkelbegreper i denne rapporten:

Code of Conduct (CoC) = etiske retningslinjer for innkjøp

Leverandørkjede = kjede av leverandører fra råvareproduksjon til leveranse av ferdige produkter

Produsent = der en vare produseres (det er vanligvis mange ledd med produsenter i leverandørkjede)

Agent/importør = leverandør som ikke produserer varen (mellomledd)

Leverandør = samlebegrep for produsenter og agenter/importører (som man har direkte kontakt med).

Underleverandør = den som leverer varer eller tjenester til leverandør

Rapporten gir status for IEH-medlemmers arbeid med etisk handel pr. 31.12.2011.

IEHs sekretariat

Forord av styreleder / daglig leder

Stormberg AS vil være en samfunnsansvarlig bedrift og har derfor vært medlem av Initiativ for etisk handel (IEH) siden 2002. Gjennom vårt medlemskap ønsker vi å stadig styrke innsatsen vår for å forbedre de faktiske arbeids- og miljøforhold i vår leverandørkjede. På denne måten vil vi bidra til en mer bærekraftig utvikling og en litt bedre verden. Vi ønsker også å bidra til en styrket oppslutning om etisk handel generelt.

Ved å være medlem av IEH har vi forpliktet oss til å jobbe aktivt for forbedringer i vår leverandørkjede. Dette arbeidet gjøres basert på IEHs etiske retningslinjer for innkjøp. Ved å være medlem har vi også forpliktet oss til årlig å rapportere til IEH om vårt arbeid med etisk handel, noe denne rapporten er et svar på. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

Sted:	Kristiansand	Dato:	13.01.2012
Navn:	Steinar J. Olsen	Posisjon:	Daglig Leder

Generell informasjon om IEH-medlemmet

Navn på IEH-medlem:	Stormberg AS
Innmeldingsår i IEH:	2002
Medlemstype:	Bedrift
Bransje:	Grossist sport- og turtøy
Omsetning (NOK):	250 000 000
Antall ansatte:	150
Kontaktperson for rapporten:	Jan Halvor Bransdal
E- Post:	jan.b@stormberg.no
Telefon:	40604949
Type leverandørkontakt:	☐ Direktekontakt med produsenter ☐ Kontakt med agenter / importører (mellomledd) ☒ Både kontakt med produsenter og mellomledd

Prioriterte mål og framdrift (for arbeid med etisk handel)

Mål for 2011 (rapporteringsåret)	Status
Øke informasjonsnivået og testfrekvensen i forhold til kjemikaliebruk i klær.	Informasjonsnivå økt både internt og mot leverandør. Aktiv bruk av kjemikalieliste- og veileder. Testfrekvens i Kina økt og systematisert i samarbeid med produktutviklingsteam.
Sende førstegangreisende til Kina for å øke og spre kunnskap og erfaring om leverandørkjeden og etisk handel.	Gjennomført da representant fra logistikk og innkjøpsavdeling var med på runde til leverandører i Kina.
Ta i bruk mer visuelle hjelpemidler i kommunikasjonen med leverandørene for en nærmere tilknytning.	Gjennomført i noen grad ved økt bruk av Skype.
Ta i bruk LRN hos enkelte leverandører for bruk til potensielt forbedringsområde på enkelte områder.	Ikke gjennomført da planer om eget representasjonskontor i Kina ble konkrete.
Bedre rutine på intern behandling og tilbakemelding i produktutviklingen/prøver.	Langsiktig prosess som etter kvaliteten å dømme lykkes bedre og bedre fordi planleggingen av kolleksjoner er mer langsiktig.
Etablere et internopplæringsystem for Stormbergansatte der etisk handel vil være ett av kursene.	Gjennomført. Internopplæringsystem er på plass og enkle testkurs gjennomført.
Bedret kontroll på utviklingen av råvarepriser og lønninger i produksjonslandet.	Stadig under utvikling, men klart mer å hente på nyansering av bildet som tegnes av undersøkelsene.

Mål for 2012 (nærmeste år)

Etablere representasjonskontor i Kina. Skal styrke satsing og oppfølging av etisk handel, miljø, klima, logistikk og den generelle kontakten og kommunikasjonen med leverandørkjeden.

Konkret kommunikasjon av linken mellom produkt og samfunnsansvar rettet mot kunden. Markedsføring. Nyhetsbrev, produktlabler, bloggposter etc.
Kartlegge minst 50 nye underleverandører.
Videreutvikle kjemikaliearbeidet med kinesisk veileder, økt testing og reduserte miljøgifter.
Kartlegge reell lønnsvekst hos produsentene. Undersøkelse og oppfølging.
Etablere system for kontroll av råvarepriser og dets innvirkning på produsentene.

Mål for 2013 - 2015 (påfølgende 3 år)
Kartlegge 1. nivå av underleverandører hos våre produsenter.
Øke produsenters kompetanse på miljø- og arbeidsforhold (etisk handel) ved hjelp av mer systematisk opplæring og tilstedeværelse. Invitasjoner til kurs og besøk på fabrikker. Mulig bruk av LRN.
Bedre kommunikasjon om etisk handel mot kunde og forbruker for å skape en forståelse for levelønn og nødvendige grep.
Redusere miljøgifter i kolleksjonen ytterligere. Økt testing og økt antall alternative materialer.
Kartlegge produsentenes eventuelle bruk av sub-kontraktører.
Aktivt bruke vår rolle som forutsigbar kunde som grunnlag for promotering av kollektive forhandlinger hos produsentene.

Prinsipp1. Forankring av arbeidet med etisk handel

1.1 Forankring hos styre og ledelse

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Er etisk handel-arbeidet beskrevet i strategidokumenter eller på annen måte definert som strategisk viktig?	Ja	Overordnet strategiplan og CoC.
Er noen i styret engasjert i oppfølging av arbeidet med etisk handel?	Ja	Steinar J. Olsen, daglig leder
Har en person i ledelsen - som ikke er mer enn to rapporteringsnivåer fra styret - etisk handel som del av sitt hovedansvar?	Ja	Jan Halvor Bransdal, CR Ansvarlig
Har dere etablert intern rapportering i forhold til arbeidet med etisk handel?	Ja	Intern CoC for Designavdeling og Logistikkavdelingen som regulerer dette.
Hvem er ansvarlig for den daglige oppfølgingen av etisk handel-arbeidet?		Jan Halvor Bransdal, CR Ansvarlig
Hvor mye ressurser har dere brukt siste året på arbeidet med etisk handel?		Foruten CR Ansvarlig i 50% stilling er det brukt ressurser i produktavd., logistikkavd., markedsavd. og daglig leder ifm etisk handel, uten at dette er målt i kroner og ører.

1.2 Etiske retningslinjer

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere vedtatt etiske retningslinjer for innkjøp (code of conduct)?	Ja	Vedlagt.
Er de etiske retningslinjene minst like omfattende og strenge som IEHs etiske retningslinjer for innkjøp?	Ja	

1.3 Intern opplæring

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke behov ledelse, innkjøpere og andre ansatte har for opplæring i etisk handel?	Ja, delvis	
Har dere etablert opplæringsystemer for å kontinuerlig fylle disse behovene?	Ja, delvis	Opplæringsystem er etablert og under utvikling/utrulling i organisasjonen.

Er det i rapporteringsåret gjennomført opplæring eller informasjonstiltak om etisk handel (<i>internt eller eksternt</i>) for:	a) ledelsen	Ja	Leverandørbesøk
	b) innkjøpere	Ja	Leverandørbesøk
	c) etisk handel ansvarlige	Ja	Leverandørbesøk
	d) andre ansatte	Ja	Intern info

Prinsipp 2. Formidling av etiske krav til alle leverandører

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere produsenter, agenter, importører osv. som dere har direkte kontakt med, mottatt deres etiske retningslinjer for innkjøp?	Ja	100%
Har dere formidlet til leverandørene at de etiske kravene er et utgangspunkt for å forbedre arbeids- og miljøforhold?	Ja	Gjennom ulike kanaler
Har dere også formidlet at dere godtar at ikke alle de etiske kravene er innfridd umiddelbart, men at forretningsforhold kan opphøre ved manglende vilje til forbedring?	Ja	Tas vanligvis i forbindelse med førstegangsbesøk.
Blir leverandører bedt om å videreformidle Code of Conduct til sine underleverandører/ produsenter?	Ja	Skal følges bedre opp fremover for å sikre.
Hvordan sikres det at dette blir gjort?		Ved godkjenning av leverandørkontrakt og CoC.

Prinsipp 3. Risikovurdering av leverandørkjeden for dårlige arbeids og miljøforhold

3.1 Oversikt over leverandørkjeden

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke produsenter (nærmeste produksjonsledd) som inngår i leverandørkjeden deres?	Ja	
Har dere kartlagt hvilke underleverandører disse produsentene bruker?	Ja, delvis	Er begrenset både i dybde og bredde. Fokusområde i 2012.
Totalt hvor mange produsenter (nærmeste produksjonsledd) inngår i leverandørkjeden deres?		32 som nøyaktig tall
Totalt hvor mange agenter/importører inngår i leverandørkjeden deres?		0
Ca. hvilken prosentandel av innkjøpene (i kr) blir gjort gjennom direkte kontakt med produsenter ?		20%
Har dere produsenter som er sertifisert i henhold til internasjonale standarder på arbeidstakerrettigheter og/eller miljø (f. eks. SA8000, ISO14000, Rainforest Alliance)?	Ja	ISO-9001, Kina, Changsu City Xinzhonghua Fashion Co., Ltd. ISO-9001, BSCI, Kina, Jiangyin Xiehe Knitwear Co., Ltd. GMC, Kina, Ningbo Shuang Yu Garments Co., Ltd. ISO9002, Øko-Tex 100, BSCI, Kina, Dyna International med underliggende enheter. WRAP, Kina, Yantai Xintiandi Clothing Co. ISO9001, Kina, Shanghai New Harvest Co. GMC, Kina, Ningbo Wandelong Co.

3.2 Produsenter fordelt på land

Skriv antall produsenter eller velg antallskategori. Inkluder også kartlagte produsenter bakover i leverandørkjeden.			
Land	Antall produsenter	Land	Antall produsenter
Albania		Latvia	
Argentina		Luxemburg	
Bangladesh		Malawi	
Australia		Mongolia	
Belgia		Nederland	
Bolivia		Nepal	
Botswana		New Zealand	
Brasil		Nicaragua	
Bulgaria		Niger	
Canada		Norge	
Chile		Pakistan	

Colombia		Panama	
Costa Rica		Peru	
Cuba		Polen	
Danmark		Portugal	
Dominikanske Republikk		Romania	
Egypt		Russland	
El Salvador		Saudi-Arabia	
Elfenbenkysten		Senegal	
England		Serbia	
Equador		Seychellene	
Estland		Singapor	
Etiopia		Slovakia	
Fillipinene		Slovenia	
Finland		Spania	
Frankrike		Sri Lanka	
Gambia		Sudan	
Ghana		Sveits	
Guatemala		Sverige	
Hellas		Saudi-Arabia	
Honduras		Sør-Afrika	
Hong Kong		Sør-Korea	
Hvite-Russland		Taiwan	
India		Tanzania	
Indonesia		Tchad	
Iran		Thailand	
Irland		Tsjekkia	
Israel		Tunisia	
Italia		Tyrkia	
Japan		Tyskland	
Kambodsja		Uganda	
Kenya		Ukrainia	
Kiribati		Ungarn	
Kina	31-50	Uruguay	
Kroatia		USA	
Kypros		Vietnam	
Laos		Zambia	
Litauen	1-10	Østerrike	
Macao		Andre land	Antall produsenter
Madagaskar			
Malaysia			
Marokko			
Mexico			

Moldova			
Mongolia			
Montenegro			
Namibia			

3.3 Risikovurdering av leverandørkjeden (overordnet)

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke produksjonsprosesser og råvarer som inngår i leverandørkjeden for forskjellige typer produkter?	Ja, delvis	Gjennom livsløpsanalyse knyttet til klimaregnskap m.m. blir prosesser og råvarer tilhørende de ulike produktgrupper løpende vurdert. I 2011 er dette kun klær.
Har dere gjennomført en overordnet vurdering av risiko for brudd på krav til arbeids- og miljøforhold i de forskjellige delene av leverandørkjeden?	Ja	Anmeldt inspeksjon Uanmeldte inspeksjoner Production Facility Profiles Enkelte tredjepartssertifiseringer på fabrikker Tematiske undersøkelser Øvrig kommunikasjon med produsent, og mellom avdelinger i Stormberg.
Er risikovurderingen gjort i forhold til type produkt, land, produksjonsprosess og hvilke etiske krav som kan bli brutt?	Ja, delvis	I noen grad, men det er for 2011 kun snakk om klær som produktgruppe. Dette blir lagt til grunn for vurderingen.

3.4 Risikokartlegging av enkeltprodusenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere gjennomført risikovurdering av enkeltprodusenter ved hjelp av egenrapporterings skjemaer, tilgang til andres kontrollrapporter eller med andre metoder?	Ja	Egenrapporterings skjema for alle produsenter Uanmeldte inspeksjoner Anmeldte inspeksjon Enkelte kontrollrapporter fra BSCI o.l.
Hvilket utvalg av produsentene har i rapporteringsåret vært gjenstand for individuell risikovurdering?		De som har vært gjenstand for inspeksjoner, og med et spesielt fokus på de som har uttrykt vanskeligheter ifm uro i markedet.
Begrunn utvalget:		Noen på bakgrunn av tidligere resultater og oppfølgingsbehov. I tillegg har spesiell uro i markedet og dets følger vært lagt til grunn for enkelte besøk. Andre mer tilfeldig utvalgt på bakgrunn av mengde, geografi, praktisk tilrettelegging o.l.

Prinsipp 4. Forbedringer av arbeids- og miljøforhold i leverandørkjeden

4.1 Prioritering av innsats i forhold til kontroller, oppfølging og forbedringer

Spørsmål	Beskrivelse
Beskriv hvilke deler av leverandørkjeden dere har fokusert på i rapporteringsåret i forhold til kontroller, oppfølging og forbedringsarbeid.	Produsenter/fabrikker
Gi en kort begrunnelse for valg av fokus.	Behov for oppfølging, uro i markedet, enkelte nye fabrikker, fortsatt stort forbedringspotensial.
Kryss av for hvilke kriterier dere legger vekt på ved prioritering av innsatsen.	☒ Innkjøpsvolum ☒ Størrelse hos produsent ☐ Produksjonsland ☐ Produkttype ☐ Plassering i eksportsone ☐ Spesifikke etiske krav ☐ Nivå i leverandørkjeden ☒ Score på egenrapporteringsskjema ☒ Resultater fra kontroller ☐ Råd fra organisasjoner ☐ Medieeksponering ☒ Annet - spesifiser under:
	Innspill og inntrykk etter kommunikasjon med den enkelte produsent.

4.2 Kontroll av produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere utarbeidet en plan for kontroller (egne/ andres), eller tilsvarende oppfølging, som dere jobber etter?	Ja	Både for anmeldte og uanmeldte.
Hvor stor prosentandel av produsentene (nærmeste produsentledd) har i rapporteringsåret vært gjenstand for kontroller eller tilsvarende oppfølging?		40 %
Beskriv hvilke strategiske valg dere har gjort i forhold til kontrollmetode: a) i hvilken grad dere benytter egne besøk, eksterne kontroller og uavhengig sertifisering		Egne, anmeldte inspeksjoner to ganger per år. Ekstern, uanmeldt inspeksjon en gang i året. Uavhengig sertifisering styrer leverandør selv.
b) årsak til valg av disse metodene		Gode og viktige erfaringer og informasjon fra egne besøk. Mer objektiv, nyanserende og inside informasjon fra uanmeldte eksterne inspeksjoner.

Gi en kort beskrivelse av hvordan kontrollene (egne og andres) utføres.		Egne besøk/kontroller er annonsert. Noen gjennomføres i samarbeid med agenter mens andre skjer direkte gjennom produsent. Sjekkliste, fotokamera og notatblokk er standardutstyr. Befaring og observasjon av virksomheten. Samtaler. Eksterne kontroller er uanmeldte. De utføres av Wei Chen (LO). Da mer samtale med arbeidere og fokus på ikke-visuelle forhold hos arbeiderne.
Hvordan sikrer dere at arbeidernes stemmer blir hørt i arbeidet med kontroll av arbeidsforhold?		Ved bruk av kinesisktalende, uanmeldt kontrollør i intervju med arbeidere på og utenfor arbeidsplassen.
Involverer dere frivillige organisasjoner eller fagforeninger i produsentlandene i forhold til å avdekke dårlig praksis/brudd på etiske krav?	Nei	

4.3 Forbedringstiltak som følge av produsentoppfølging

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har produsenter i rapporteringsåret gjennomført forbedringstiltak som følge av enten avdekket dårlig praksis / brudd på etiske krav eller fokus på etisk handel?	Ja	Den turbulente situasjonen i tekstilsektoren i Kina har tvunget frem en rekke etterlyste forbedringstiltak hos flere produsenter. Bedre velferd, økte lønninger, enkelte bedre organiseringer, økt snittalder på arbeideren, og generelt mer makt til arbeideren er noen av endringene/tiltakene som har forekommet.
Utarbeides forbedringstiltakene i dialog mellom dere og produsent?		De konkrete tiltakene styrer produsenten selv, da de er selvstendige enheter hvor Stormberg kun er kunde. Det er også etisk handel i praksis at de styrer dette i stor grad selv. Samtidig driver vi systematisk informasjonsarbeid i forhold til økt etisk handel og er således i stadig dialog på mer generell basis.
Er det gjennomført forbedringstiltak i forhold til følgende av IEHs 11 etiske krav?	Forbedringstiltak - Ja/Nei	
1. Tvangsarbeid	Nei	
2. Fagorganisering og kollektive forhandlinger	Ja	
3. Barnearbeid	Nei	
4. Diskriminering	Ukjent	
5. Brutal behandling	Ukjent	
6. Helse, miljø og sikkerhet	Ja	
7. Lønn	Ja	
8. Arbeidstid	Ja	
9. Regulære ansettelser	Ukjent	
10. Marginaliserte befolkningsgrupper	Ukjent	
11. Miljø	Ja	

Beskriv viktige forbedringstiltak i forhold til de enkelte etiske krav:	Eksempler på viktige forbedringstiltak
2. Fagorganisering og kollektive forhandlinger	Sterkere forhandlingsposisjon for arbeideren som følge av knapphet på arbeidskraft. Bør utnyttes og konkretiseres bedre, til tross for ekstra fokus i 2011.
6. Helse, miljø og sikkerhet	Velferdsordninger på fabrikkene. Enkelte nye fabrikklokaler.
7. Lønn	Lønnsøkninger som følge av mangel på arbeidskraft i bransjen.
8. Arbeidstid	Større grad av forutsigbarhet i form av tidlig og gunstig plasseringer av ordrer hos produsent.
11. Miljø	Flere sertifiseringer.

4.4 Avslutning av kundeforhold hos produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret avsluttet kundeforhold hos noen produsenter, eller produksjonssteder tilhørende en produsent, på grunn av manglende vilje til forbedring?	Nei	
Har dere i rapporteringsåret avsluttet noen kundeforhold på grunn av andre årsaker som har med arbeids- og miljøforhold å gjøre?	Nei	

4.5 Oppfølging av agenter og importører - Systemer for etisk handel

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere stilt krav til agenter/importører om at de selv vedtar etiske retningslinjer som minst er like strenge og omfattende som IEHs etiske retningslinjer for innkjøp?	Nei	Ikke relevant
Hvor stor andel av agentene/importørene (%) har etablert etiske retningslinjer for innkjøp (CoC)?		Vet ikke
Har dere oppfordret agenter/importører som dere kjøper fra til å melde seg inn i IEH eller tilsvarende flerpartsorganisasjon?	Nei	Ikke relevant
Hvor stor andel (%) av agentene/importørene som dere kjøper fra er medlem av IEH eller tilsvarende flerpartsorganisasjon?		0
Har dere stilt krav til agentene/importørene om at de systematisk følger opp sine produsenter for å oppnå forbedringer av arbeids- og miljøforhold?	Ja	De er godt kjent med Stormbergs CoC og skal jobbe med produsentene i forhold til det.

Kryss av for hvilke punkter som inngår i kravene dere setter til agentenes / importørenes system for oppfølging av sine leverandører?	☐ Intern forankring av arbeidet ☒ Etiske krav stilles til produsent basert på CoC ☐ Kartlegging av leverandørkjeden ☐ Riskovurdering av leverandørkjeden ☐ Utvikling av strategi for forbedringsarbeid ☐ Konkrete forbedringstiltak ☐ Ikke spesifisert
---	--

4.6 Oppfølging av agenter og importører - Rapportering

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Krever dere at agentene/importørene årlig rapporterer om sitt arbeid med etisk handel?	Nei	
Hvor stor andel (%) av agentene/importørene rapporterer årlig om dette arbeidet?		0
Hvor stor andel (%) av agentenes/importørenes rapporter er offentlig tilgjengelig?		0
Har dere samlet inn detaljert informasjon om rapporteringen til agentene / importørene?	Nei	

4.7 Oppfølging av agenter og importører - Avslutning av kundeforhold

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret avsluttet kundeforhold hos noen agenter/importører på grunn av manglende vilje til å jobbe for forbedringer i arbeids- og miljøforhold hos deres produsenter?	Nei	
Har dere i noen tilfeller - i den hensikt å lettere kunne følge opp arbeids- og miljøforhold - avsluttet kundeforhold og opprettet direkte kontakt med produsent?	Nei	Men produsent har gjort det.

Prinsipp 5. Forretningspraksis som understøtter forbedringer hos leverandørene

5.1 Bruk av incentiver

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Tilbyr dere incentiver til produsentene for å oppfylle CoC eller gjøre forbedringer i arbeids- og miljøforhold?	Ja	Det blir tydelig kommunisert til produsent at resultatene av kontroller, undersøkelser og self-assessment mot CoC er med å avgjøre prioritet i forhold til ordrer. Ved konkrete tilfeller kan det bli tilbudt spesiell støtte ved initiativ til forbedringstiltak.
Tilbyr dere incentiver til agenter/importører for å bidra til forbedringer i arbeids- og miljøforhold hos sine produsenter?		Ikke relevant
Ca. hvor stor andel av leverandørene (produsenter, agenter/leverandører) er gjenstand for incentiver?		Samtlige
Kryss av for hvilke incentiver dere tilbyr?		☒ Langsiktige kontrakter ☒ Økte volumer ☐ Prispåslag ☐ Leverandørkreditt ☐ Andre incentiver
Beskriv nærmere hvis "andre incentiver".		
Hvordan vurderer dere resultatene av incentivene?		Positivt. Bidrar til stabilt, langsiktig samarbeid med stor grad av gjensidig tillit.

5.2 Innkjøpspraksis

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Hva er gjennomsnittlig varighet av forretningsforhold med sentrale leverandører (ca.)?		Over 5 år
Er deres innkjøpspraksis tilpasset for å tilrettelegge for at produsenter oppfyller kravene i Code of Conduct?	Ja	Gjennom samarbeid mellom ulike avdelinger internt, samt intern "CoC". Går på ledetid, kommunikasjon, ordresetting og ordreendringer etc.
Har dere tilpasset ledetid for å redusere risikoen for ekstrem overtid hos produsentene?	Ja	Ved minimums ledetid. Forhåndsordre når hensiktsmessig for å gi økt fleksibilitet hos produsent. Ordreplassing i skuldresesonger.
Har dere et system på plass for å sikre at leverandører får betalt innenfor tidsfrister?	Ja	Gode rutiner for behandling av fakturaer gjennom de ulike avdelinger.
Har dere etablert rutiner for å hindre eller redusere forekomsten av sene ordreendringer?	Ja	Intern CoC for spesielt designavdeling og logistikkavdeling.

Har dere gjort andre tiltak relatert til innkjøpspraksis for å tilrettelegge for at produsenter kan oppfylle kravene i CoC?	Ja	Plassering av ordrer har aldri vært gjort lenger frem i tid enn det gjøres nå. I tillegg har de siste års utfordringer i Kina har ført til økt samarbeid med leverandørene angående mengde, tidspunkter og fordeling av produksjonen.
---	----	---

5.3 Kompetanseheving hos produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere noen strategi for kompetanseheving hos produsenter?	Nei	
Har dere i rapporteringsåret bidratt til kompetansebygging av produsenter med hensikt å forbedre arbeids- og miljøforhold?	Ja	Personlige møter med de kinesiske leverandørene, både i Kina og i Norge. I tillegg blir gjerne relevant informasjon kommunisert via e-post o.l.
Hva slags opplæring har disse produsentene fått? (Kryss av)		☒ Arbeidsstandarder ☒ Helse og sikkerhet ☒ Rettighetsopplæring for arbeidere ☐ Produktivitet ☐ Ledelse ☒ Annet (Spesifiser under)
		Miljørelaterte spørsmål. Spesielt kjemikalier.
Har dere i rapporteringsåret samarbeidet med lokale organisasjoner i produsentlandene med hensikt å oppnå forbedringer i arbeids og miljøforhold?	Nei	

5.4 Kompetanseheving hos agenter/importører

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt til kompetanseheving i arbeid med etisk handel for agenter/importører	Nei	Men de får et visst inntrykk når/om de bistår på produsentbesøkene.

5.5 Forbedringsprosjekter (frivillig punkt)

Spørsmål	Ja/nei
Ønsker dere å beskrive ett forbedringsprosjekt? Hvis ja, legg til en nærmere beskrivelse av ett forbedringsprosjekt som har som siktemål å forbedre arbeids- og miljøforhold hos produsenter (bruk skjemaet på neste side).	Ja

Forbedringsprosjekt

Prosjekttittel: Representative office																									
Prosjekttema: <table border="0"> <tr> <td>☐ Tvangsarbeid</td> <td>☐ Kjemikalier</td> </tr> <tr> <td>☐ Fagforeningsfrihet og kollektive forhandlinger</td> <td>☐ Ledelsessysteme IEH-medlem</td> </tr> <tr> <td>☐ Diskriminering</td> <td>☐ Innkjøpspraksis</td> </tr> <tr> <td>☐ Barnearbeid</td> <td>☐ System for å vurdere etterlevelse av CoC</td> </tr> <tr> <td>☐ Brutal behandling</td> <td>☐ Ledelsessystem leverandør</td> </tr> <tr> <td>☐ Helse, miljø og sikkerhet</td> <td>☐ Rettighetsopplæring for arbeidere</td> </tr> <tr> <td>☐ Lønn</td> <td>☐ Kommunikasjon med leverandører</td> </tr> <tr> <td>☐ Arbeidstid</td> <td>☐ Kompetansebygging</td> </tr> <tr> <td>☐ Regulære ansettelser</td> <td>☐ Hjemmearbeidere</td> </tr> <tr> <td>☐ Eiendomsrett</td> <td>☐ Myndighetssamarbeid</td> </tr> <tr> <td>☐ Marginaliserte befolkningsgrupper / lokalsamfunn</td> <td>☐ Annet</td> </tr> <tr> <td>☐ Miljø</td> <td></td> </tr> </table>		☐ Tvangsarbeid	☐ Kjemikalier	☐ Fagforeningsfrihet og kollektive forhandlinger	☐ Ledelsessysteme IEH-medlem	☐ Diskriminering	☐ Innkjøpspraksis	☐ Barnearbeid	☐ System for å vurdere etterlevelse av CoC	☐ Brutal behandling	☐ Ledelsessystem leverandør	☐ Helse, miljø og sikkerhet	☐ Rettighetsopplæring for arbeidere	☐ Lønn	☐ Kommunikasjon med leverandører	☐ Arbeidstid	☐ Kompetansebygging	☐ Regulære ansettelser	☐ Hjemmearbeidere	☐ Eiendomsrett	☐ Myndighetssamarbeid	☐ Marginaliserte befolkningsgrupper / lokalsamfunn	☐ Annet	☐ Miljø	
☐ Tvangsarbeid	☐ Kjemikalier																								
☐ Fagforeningsfrihet og kollektive forhandlinger	☐ Ledelsessysteme IEH-medlem																								
☐ Diskriminering	☐ Innkjøpspraksis																								
☐ Barnearbeid	☐ System for å vurdere etterlevelse av CoC																								
☐ Brutal behandling	☐ Ledelsessystem leverandør																								
☐ Helse, miljø og sikkerhet	☐ Rettighetsopplæring for arbeidere																								
☐ Lønn	☐ Kommunikasjon med leverandører																								
☐ Arbeidstid	☐ Kompetansebygging																								
☐ Regulære ansettelser	☐ Hjemmearbeidere																								
☐ Eiendomsrett	☐ Myndighetssamarbeid																								
☐ Marginaliserte befolkningsgrupper / lokalsamfunn	☐ Annet																								
☐ Miljø																									
Land: Kina	Provins/by:																								
Bransje: Tekstil																									
Prosjektstart: Høst 2011	Prosjektslutt: Vår 2012																								
Overordnet målsetting:	Ivareta Stormbergs interesser i Kina.																								
Bakgrunn for prosjektet:	Vi har over tid sett at behovet for en tettere oppfølging av produsentene i Kina er økende. En dreining mot mer direktekontakt med produsenter øker behovet for mer kontakt og oppfølging. Det gjelder ordrer og produkter så vel som etisk handel og miljørelaterte spørsmål. Da det er begrenset hvor mye vi fra hovedkontoret kan være til stede i Kina å følge opp og videreutvikle samarbeidet så er vi i en prosess der vi ønsker å etablere et eget kontor med lokalt ansatte i Kina.																								
Beskrivelse av aktiviteter:	Foreløpig er vi en etableringsfase og har ikke iverksatt direkte aktiviteter mot den overordnede målsettingen. Tenkte aktiviteter er hyppige besøk hos de ulike produsentene og være et bindeledd mellom produsent og Stormberg. Kontoret skal da følge opp produktutvikling, ordreprogresjon, miljøkontroll, kontroll og utvikling av etisk handel prinsipper og kompetanseheving i henhold til avdekkede behov. Dette blir litt nybrottsarbeid for vår del og det knytter seg derfor en del spørsmål til hva og hvordan dette skal fungere.																								
Involverte parter:	Stormberg AS og Innovasjon Norge																								

Resultat, utbytte, effekt, indikatorer:

- Bedre kommunikasjon.
- Flere avdekkinger i forhold til miljø og etisk handel elementer.
- Flere forbedringsprosjekter på miljø og etisk handel.
- Kompetanseheving og flere konkrete forbedringer av etisk handel elementer.
- Mindre feil i produksjon og levering.
- Færre forsinkelser og mindre press på produsenten.
- Reduksjon i miljøgifter i kolleksjonen.

Kostnadsfordeling mellom involverte parter (%): 50/50

Prinsipp 6. Utvelgelse av nye leverandører etter etiske kriterier

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Legger dere etiske krav til grunn når dere vurderer et kundeforhold til en ny leverandør?	Ja	NB! Innledende samarbeid kan allerede være inngått før dette gjør seg gjeldende. Dette med bakgrunn i at ingen nødvendigvis må oppfylle kravene fra dag én.
Hvilke metoder bruker dere for å sikre et minstenivå i forhold til arbeidsforhold, miljø og marginaliserte gruppe ved valg av nye leverandører? (Kryss av)		☒ Egenrapporteringsskjema ☒ Egne besøk ☐ Leverandørkontroller ☒ Andres kontrollrapporter ☐ Bruk av sertifiserte bedrifter ☐ Deltakelse i etiske programmer ☐ Leverandørliste til etiske bedrifter ☒ Annet (spesifiser under) Annet: Erfaring og vurdering av agenter når tilgjengelig.
Har dere etablert et system for å sikre et minstenivå på arbeids- og miljøforhold før dere kjøper fra en ny leverandør?	Nei	Leverandøren blir forpliktet gjennom leverandørkontrakten. Det blir også gjort noe bakgrunnsinfo i form av bedriftspresentasjon e.l.
Beskriv kortfattet minstenivå som eventuelt skal tilfredsstilles for arbeids- og miljøforhold:		Stormberg etiske retningslinjer

Prinsipp 7. Kommunikasjon og rapportering om etisk handel

7.1 Rapportering om etisk handel-arbeidet

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Publiserer dere informasjon om deres etisk handel-engasjement på nettsidene deres?		http://www.stormberg.no/no/Om-Stormberg/Samfunnsansvar/Etisk-handel/
Publiserer dere IEH-årsrapporten deres eller annen rapport om etisk handel-arbeidet på nettsidene?	Ja	
Distribuerer dere rapporter som omhandler etisk handel-arbeidet til aksjonærer/medlemmer/innbyggere?	Ja	På forespørsel

7.2. Kommunikasjon for styrket oppslutningen om etisk handel

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt til å styrke oppslutningen om etisk handel utenom IEH-fellesskapet?	Ja	Gjennom flere foredrag og diverse kommunikasjon i sosiale medier.
Har dere jobbet ovenfor norske myndigheter for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Nei	
Har dere jobbet mot medlemsorganisasjoner / nettverk / paraplyorganisasjoner for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Ja	Sportsbransjen Samfunnsansvar på Agder
Har dere jobbet mot andre organisasjoner for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Ja	Global Compact WWF Røde Kors Strømmestiftelsen SOS Barnebyer
Har dere holdt foredrag om etisk handel på offentlige seminarer?	Ja	Se: http://www.stormberg.no/no/Om-Stormberg/Om-Stormberg/Foredrag/ I tillegg har CR Ansvarlig holdt enkelte foredrag.
Har dere publisert offentlig tilgjengelig informasjon om etisk handel som kan bidra til styrket oppslutning?	Ja	Diverse info på nettside, blogg, Facebook, Twitter etc.
Har dere iverksatt studier, undersøkelser eller kampanjer relatert til etisk handel?	Ja	Indirekte gjennom informasjon og intervjuer til studenter o.l som gjør oppgaver på samfunnsansvar og etisk handel på ulike nivåer.
Har dere hatt samarbeid eller prosjekter med andre organisasjoner innefor etisk handel eller generelt samfunnsansvar?	Ja	I tillegg til prosjekt nevnt i pkt. 5,5 og org. nevnt 7,2,4, blir 1% av omsetningen brukt på samfunnsnyttige formål; http://www.stormberg.no/no/Om-Stormberg/Samfunnsansvar/1/ I tillegg Samfunnsansvar på Agder og CO2-Focus m.fl.

7.3. Bidrag til å styrke IEH-medlemmers arbeid med etisk handel

<i>Spørsmål</i>	<i>Ja/Nei</i>	<i>Beskrivelse</i>
Har dere i rapporteringsåret bidratt med kompetanse/informasjon i arbeidsgrupper, møter eller seminarer for IEH-medlemmer?	Nei	
Har dere på annen måte bidratt med etisk handel-kompetanse ovenfor andre IEH-medlemmer?	Ja	Direkte og indirekte

Tilbakemelding til IEH

Spørsmål	Svar					
Kryss av for hvilke av IEHs tjenester og verktøy dere: (a) har benyttet i rapporteringsåret? (b) ønsker å benytte det nærmeste året?	(a) Benyttet	(b) Vil benytte	IEH tjenste/ verktøy			
	☐	☐	Kurs i etisk handel - Innføring			
	☐	☐	Kurs i etisk handel - Videregående nivå			
	☐	☒	Forbedringsforum / erfaringsutveksling medlemmer			
	☒	☒	Rådgivning			
	☒	☒	Medlemssider på web			
	☒	☒	Egenrapporteringskjemaer for leverandører			
	☒	☒	RAID risikokartleggingsdatabase			
	☒	☒	Leverandørhåndbok (for produsenter)			
	☐	☐	Nettverk over lokale ressurser i produsentland (LRN)			
	☒	☒	Kjemikalieverktøy			
	☐	☐	Internt seminar for ledelse / ansatte / leverandører			
	☐	☐	Internt seminar i innkjøpspraksis			
	☒	☒	Seminar for produsenter (Kina /India / Vietnam)			
	☐	☐	Annet (spesifiser nedenfor)			
Har dere i rapporteringsåret benyttet eksterne ressurser/verktøy relatert til arbeidet med etisk handel?	I litem grad, men kommunikasjon med andre bedrifter bidrar noe.					
Hva ønsker dere at IEH skal prioritere det nærmeste året?	Videreutvikle verktøyene. Spesielt RAID og kjemikalieveileder. Flere arbeidsgrupper og dypere videregående kursnivå i etisk handel. Strengere krav til sine medlemmer.					
Hvor fornøyd er dere med IEH-sekretariatets tjenester?	Dårligst		Best			
	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☒ 6
Ris til IEH:	Kan gjerne få mer og dypere videreutdanning av medlemmer. Lite aktivitet i arbeidsgrupper og spissede temaer. Liten utvikling av sentrale verktøy. Lite tilbud om fjerndeltakelse på seminarer etc. For lite tett oppfølging.					
Ros til IEH:	Oppdatert og bred kompetanse på etisk handel. Særdeles serviceinnstilte medarbeidere. Synlige i det offentlige rom. God og nyttig informasjon til medlemmene. Konstruktive innspill, utspill og tilbakemeldinger på forespørsel.					

Kontakt:
Stormberg AS
Jan Halvor Bransdal
jan.b@stormberg.no
40604949